

CNPAC

CENTRUL NAȚIONAL
DE PREVENIRE A ABUZULUI
FAȚĂ DE COPII

Nr. 163
din 17.05.2017

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

Drept răspuns la solicitarea nr. 06/ 649 din 3 mai 2017, A. O. „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC), a analizat prevederile Legii nr. 137 din 29 iulie 2017 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor și atrage atenția asupra următoarelor.

Conform Legii indicate supra, distingem asupra a două modalități de informare a victimelor infracțiunilor:

- a) informarea victimei la adresarea directă a acesteia către organele de drept sau către alte instituții ce prestează servicii de reabilitare a victimelor;
- b) la distanță, atunci când victima nu intră în contact direct cu organele de drept sau cu alte instituții ce prestează servicii de reabilitare a victimelor (se plasează informația pe pagina web sau se înființează linii telefonice).

În primul caz, consilierea informațională se realizează de către colaboratorul organului de constatare, de către ofițerul de urmărire penală și de către procuror, după caz, de către persoanele ce prestează servicii de reabilitare. În cel de-al doilea caz, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, subdiviziunile teritoriale de asistență socială, alte autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și asociațiile obștești care prestează servicii de reabilitare a victimelor infracțiunilor au obligația să își adapteze paginile lor web oficiale în conformitate cu prevederile Legii nr. 137 și sunt în drept să înființeze linii telefonice pentru informarea victimelor infracțiunilor.

Atât în primul caz, cât și în cel de-al doilea, legea prevede expres ce informație obligatoriu trebuie să i se ofere victimei (art. 6, alin. 1, lit. a)- d)) și anume informația despre:

- a) serviciile de suport de care poate beneficia victima, subiecții care acordă aceste servicii și condițiile generale de acordare a acestora;
- b) organul de urmărire penală la care poate depune plângerea privind infracțiunea săvârșită împotriva sa;
- c) drepturile procesuale de care beneficiază în calitate de parte la procesul penal, conform Codului de procedură penală și Codului de executare;
- d) măsurile de protecție disponibile, conform prevederilor Codului de procedură penală și ale Legii nr. 105-XVI din 16 mai 2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, precum și informația cu privire la condițiile și procedura de aplicare a acestor măsuri.

În viziunea noastră, rolul primordial în colectarea și sistematizarea informației prevăzute la lit. a), prin cartografierea acestora, revine Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, iar rolul de a colecta/ sistematiza/ detalia informațiile prevăzute la lit. b) - d) revine organelor de drept (Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat).

În acest sens, apreciem inițierea procesului de colectare a informației prevăzute la lit. a) de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, dar totodată, considerăm că informațiile prevăzute de alin. 1) art. 6 urmează a fi sistematizate într-un singur document și nu dispersat, or doar împreună ele ar asigura dreptul victimei de a fi informată. Aceste informații pot îmbrăca forma unui ghid, instrucțiune sau regulament și trebuie să fie puse la dispoziția victimelor ca și pachet unic, prin intermediul tuturor instituțiilor/ organizațiilor responsabile de acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor sau care acordă aceste servicii.

La fel, conform Legii nr. 137, pe lângă consilierea informațională, victimele infracțiunilor beneficiază de consiliere psihologică din contul statului. Consilierea psihologică poate fi acordată atât de către psihologii din cadrul subdiviziunilor teritoriale de asistență socială, cât și de către psihologii din cadrul organizațiilor necomerciale sau din cadrul persoanelor juridice cu scop lucrativ care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunii și care au fost cooptate în acest scop de către autoritățile publice locale sau de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. În lipsa ajustării cadrului normativ (reglementarea activității psihologului, cerințe minime față de reabilitarea psihologică a victimelor infracțiunilor, reglementarea costului serviciilor psihologice, mecanism de cooptare a organizațiilor necomerciale sau a persoanelor juridice cu scop lucrativ pentru consilierea psihologică a victimelor), prevederile Legii nr. 137, în partea ce ține de consilierea psihologică, devin inaplicabile.

În acest sens, manifestăm îngrijorare și solicităm demararea procesului de ajustare a cadrului normativ la prevederile Legii nr. 137, conform dispozițiilor finale și tranzitorii din această lege, or altfel, drepturile victimelor infracțiunilor, garantate prin Legea indicată, devin nerealizabile și în cazul apariției unui eventual litigiu la acest subiect, Republica Moldova riscă să fie condamnată.

Totodată, Vă informăm că CNPAC oferă începând cu anul 2000 asistență copiilor victime, inclusiv victime ale infracțiunilor, în cadrul serviciului specializat *Centrul de asistență psihosocială a copilului și familiei "Amicul"*. Beneficiari ai serviciului sunt copiii victime ale violenței și neglijării cu vârsta între 0-18 ani și membrii familiilor acestora. Centrul oferă următoarele tipuri de servicii: asistență socială (inclusiv consiliere informațională); asistență psihologică; suport în cadrul procedurilor legale (pregătirea pentru audiere; audierea copiilor de către interviuatori certificați, elaborarea rapoartelor de evaluare psihologică, participarea psihologului la procedurile legale în calitate de specialist); asistență juridică.

În virtutea faptului că CNPAC prestează servicii de reabilitare a copiilor victime, inclusiv ale infracțiunilor, am fi dorit să ne poziționăm ca și partener al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pe acest segment. La fel, suntem dispuși să cooptăm resurse pentru ajustarea cadrului normativ și pentru demararea unor campanii de informare a victimelor (o să vă anunțăm suplimentar în cazul în care o să găsim un partener extern în acest sens). Până la cooptarea resurselor financiare destinate subiectului abordat, CNPAC își manifestă deschiderea și disponibilitatea de a se implica prin expertiza pe care o deține.

Totodată, vă informăm că dna Veronica Goinic, coordonator de programe, va reprezenta CNPAC în cadrul Grupului de lucru intersectorial pentru elaborarea programelor de informare a victimelor infracțiunilor cu privire la drepturile lor.

Cu respect,

Daniela Sîmboteanu
Președinte CNPAC

